گذر و نظر

میترا شهبازی

کیوی ایران مشتری خارجی دارد توان صادرات ندارد

هنوز اولین بارش‌های زمستانه شروع نشده، داغ دل باغداران استان‌های شمالی کشور تازه شده است. با اینکه مازندرانی‌ها رتبه نخست تولید کیوی را با برداشت سالانه ۱۹۰ هزار تن از این محصول، به خود اختصاص داده‌اند اما بی‌مهری مسئولان، درهای کشور را روی صادرات کیوی و قابلیت آن برای ارزآوری بسته‌اند. نبود زیرساخت‌های صادراتی، عدم وجود تجار خبره، قیمت‌گذاری‌های ناعادلانه، کمبود سردخانه برای نگهداری محصولات و باز نشدن پای صنایع بسته‌بندی و تبدیلی به استان مازندران از جمله مشکلاتی است که صادرات کیوی کشور را در بند کشیده است. البته این معضل در حالی رخ می‌دهد که بیش از ۲۰ کشور دنیا خواهان کیوی مرغوب ایرانی هستند.

با اینکه از حدود ۸ هزار هکتار باغ کیوی کشور، بیش از ۷ هزار هکتار آن متعلق به باغداران مازندرانی است و آنها سالانه موفق به تولید بیش از ۱۹۰ هزار تن از این محصول می‌شوند، اما بسته بودن مسیر صادرات کیوی به کشورهای اطراف مسیر رونق و شکوفایی این محصول را گرفته و دست باغداران را خالی گذاشته است. باغداران و مسئولان عمده مشکلات تولیدکنندگان کیوی کشور را نبود زیرساخت‌های صادراتی، مبتدی بودن تجار، قیمت‌گذاری‌های ناعادلانه از سوی مسئولان، کمبود سردخانه برای نگهداری مازاد تولیدات و درد تکراری نبود صنایع تبدیلی و بسته‌بندی می‌دانند که مسیر صادرات کیوی را مهر و موم کرده است.

مشوق‌های صادراتی هنوز نرسیده!

با اینکه کیفیت بالای کیوی تولید شده در استان مازندران از سوی بزرگ‌ترین شرکت صادرکننده کیوی نیوزیلند هم مورد تأیید قرار گرفته، اما باز هم مسئولان در خواب خوش زمستانی قرار دارند. البته نماینده مردم قائمشهر در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اینکه دولت وعده دادن مشوق‌های ۱۰۰ میلیاردی را به صادرکنندگان کیوی و مرکبات برای تسهیل صادرات چنین محصولاتی داده است، می‌گوید: با اینکه مازندران به لحاظ تولید کیوی از قابلیت بالایی برخوردار است و تولید آن سالانه مازاد بر نیاز داخلی انجام می‌شود اما متأسفانه مسئولان در بخش صادرات کم‌کاری می‌کنند. بنابراین نه تنها در بخش صادرات کیوی اقدامی صورت نمی‌گیرد بلکه مرکبات تولیدی هم به سختی امکان عبور از مرزهای کشور را می‌یابد و این معضل به دردی تکراری برای مازندرانی‌ها تبدیل شده است. عبدالله رضیان با اشاره به وعده دولت در خصوص تخصیص مشوق‌های صادراتی به تجار، تصریح می‌کند، با اینکه دولت چنین وعده‌ای را داده است، اما همچنان خبری از تخصیص اعتبارات لازم در این خصوص نیست. متأسفانه این مشکل در سال‌های گذشته وجود داشته و پیش‌بینی می‌شود امسال هم با این معضل روبه‌رو باشیم. قیمت محصول حتی برای عرضه در بازارهای داخلی هم بسیار پایین است و نیاز باغداران را مرتفع نمی‌کند. بنابراین تولید این محصول در مقابل هزینه‌هایی که برای باغدارها تمام می‌شود، به‌صرفه نیست. هفته گذشته نیز جلسه‌ای در این رابطه برگزار شد که مسئولان وزارت جهاد کشاورزی هم قول‌هایی دادند که تا شب عید این معضل مدیریت شود.

بیش از ۲۰ کشور طالب کیوی ایرانی

به گفته مسئولان جهاد کشاورزی بیش از ۷۰ درصد محصولات کشاورزی مازندران قابلیت صادراتی را دارد و کیوی ایرانی هم با توجه به مرغوبیتش، در دنیا خواهان زیادی دارد و کشورهایی چون روسیه، آذربایجان، ارمنستان، ازبکستان، افغانستان، امارات، اوکراین، امریکا، بحرین، بلژیک، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه، مولداوی، رواندا، عراق، عمان، قزاقستان، کویت، گرجستان و هند ۲۲ مشتری کیوی ایران هستند اما بی‌توجهی مسئولان به این صنعت، تنها دلیل بروز این معضل به حساب می‌آید. نماینده مردم قائمشهر در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه در بخش صادرات مرکبات و به‌خصوص کیوی، همچنان این مشکل پابرجاست، می‌گوید: هنوز تجار توانمندی که بتوانند با یک اسم تجاری مشخص با کشورهای مقصد وارد معامله شوند، وجود ندارد. علاوه بر این، دولت هم هنوز اقدامی در جهت فراهم کردن زیرساخت‌ها و سردخانه‌ها انجام نداده تا روند صادرات محصولات باغبانی استان تسهیل شود. بنابراین اگر مسئولان باز هم دست روی دست بگذارند، همچون سال‌های گذشته باید شاهد دور ریخته شدن سرمایه‌های کشور باشیم.

تجهیز ۱۴۰۰ هکتار اراضی قزوین به سیستم آبیاری نوین

قزوین

استاندار قزوین در جلسه مشترک پیگیری مصوبات سفر هیئت دولت به قزوین از تجهیز بیش از ۱۴۰۰ هکتار از اراضی استان قزوین به سیستم آبیاری نوین خبر داد.

فریدون همتی در جلسه مشترک پیگیری مصوبات سفر هیئت دولت به استان قزوین که با حضور حبیبی معاون توسعه اقتصادی استاندار، علی‌اکبر متقی‌فرد رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین و فرمانداران و مدیران جهاد کشاورزی شهرستان‌ها برگزار شد گفت: همه مدیران با همکاری و کار جهادی سازوکاری فراهم کنند که تا پایان سال ۲۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی استان به روش آبیاری نوین انجام شود. وی با بیان اینکه حمایت از بخش خصوصی و جلب مشارکت مردم مهم‌ترین وظیفه و مأموریت فرمانداران و مدیران در شرایط موجود است، افزود: از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۴۰۴ هکتار آبیاری نوین اجرا شده و ۲۵۲۵ هکتار نیز در مرحله مطالعه است. وی افزود: در راستای فرهنگ‌سازی آبیاری نوین در بین کشاورزان از ظرفیت ائمه جمعه و جماعات استفاده شود و به مردم اهمیت آب و خطرات بحران آب یادآوری شود.

۳۰ درصد جمعیت گلستان در سکونتگاه‌های غیررسمی ساکنند

گلستان

۳۰ درصد معادل ۲۸۰ هزار نفر از جمعیت یک‌میلیون و ۹۰۰ هزارنفری استان گلستان در سکونتگاه‌های غیررسمی و بافت فرسوده استان سکونت دارند.

مدیرکل راه و شهرسازی گلستان با اعلام این خبر گفت: این رقم در حدود ۱۴/۱ درصد از مساحت شهرهای استان را در برگرفته است. ابراهیم مبارک‌قدم جلوگیری از رشد حاشیه‌نشینی و ساماندهی مناطق موجود را از موضوعات مورد تأکید مقام معظم رهبری در برنامه پنجم توسعه بیان کرد و افزود: بیشترین مناطق حاشیه‌نشین استان در شهرهای گنبد و گرگان به مساحت ۴۰۵ هکتار و در هشت منطقه وجود دارد. وی ادامه داد: براساس مطالعات صورت گرفته در برخی شهرهای استان گونه‌بندی بافت‌های ناکارآمد مشخص شده و در برخی شهرها به دلیل تفاوت در محلات آنها و به اتمام نرسیدن مطالعات، گونه‌بندی مناطق مشخص نشده است. دبیر ستاد احیای بافت‌های فرسوده گلستان افزود: پایین بودن درآمد ساکنان از میانگین شهری، کم‌دوام و بی‌دوام بودن واحدهای مسکونی، پایین بودن سرانه خدمات شهری و بیکاری از جمله وجوه مشترک در این مناطق محسوب می‌شوند.

حمله مرگبار کشندهای قرمز به خلیج فارس و دریای عمان

فقط شناورهای رس پاش چاره برخورد با کشندهاست اما ایران این شناورها را در اختیار ندارد

گزارش یک

محمدرضا هادیلو

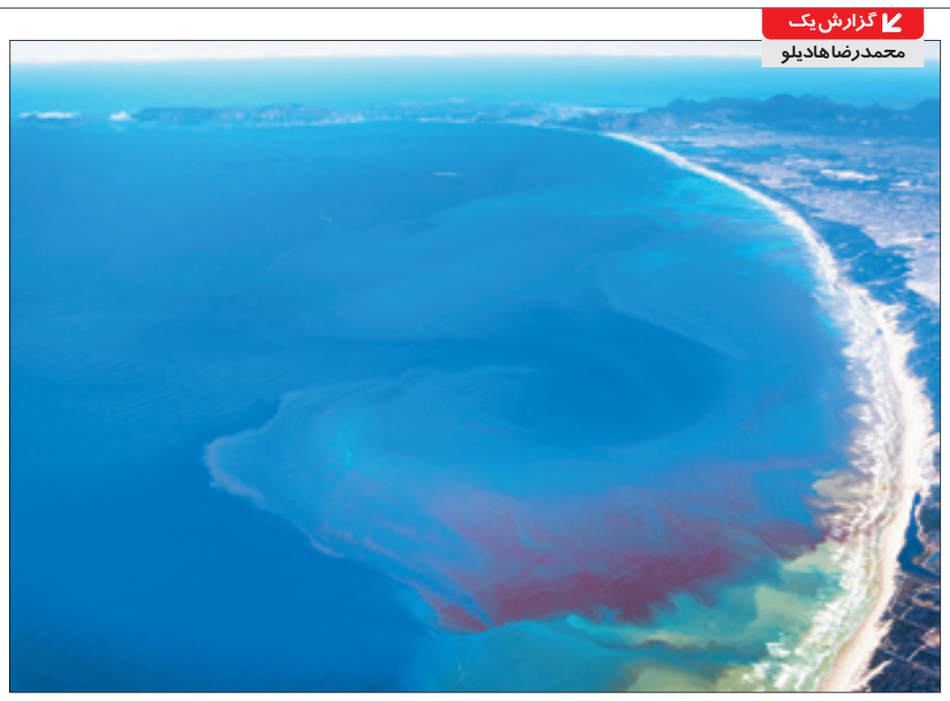

چند روز پیش بود که خبری در مورد قهوه‌ای شدن آب‌های جنوب و به تبع آن انتشار بوی نامطبوع از این آب‌ها منتشر شد. رئیس پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی، شکوفایی جلبکی ناشی از گسترش آلاینده‌های آب را عامل آن عنوان کرد. عاملی که به «کشند قرمز» شهرت یافته است. کشندهایی که می‌تواند اثرات مخرب و مضر قابل ملاحظه‌ای روی سلامتی مردم، آبزیان، صنایع مهمی همچون پرورش ماهی، پرورش صدف و صنعت ماهیگیری و کیفیت آب و محیط‌زیست مناطق ساحلی داشته باشد. هر چند برای جلوگیری از شکوفایی و پیشرفت کشند قرمز تاکنون روش‌های شیمیایی، بیولوژیکی و رس پاششی پیشنهاد شده است اما نتایج تحقیقات نشان داده که کم‌خطرترین روش، «رس پاششی» است. روشی که برای اجرای آن به شناورهای بزرگی نیاز است و متأسفانه چنین شناورهایی که قادر به پوشش دادن نوار ساحلی باشند، در ایران نیست و عملاً باید دست روی دست گذاشت و شاهد مرگ تدریجی آبزیان خلیج فارس و دریای عمان بود.

پدیده کشند قرمز نخستین بار در مرداد ماه ۱۳۸۷ در خلیج فارس و دریای عمان مشاهده شد که عامل آن نوعی جلبک به نام «ککلودینیوم» بود و باعث نابودی بیش از ۳۴ تن آبزی شد. از آن سال به بعد هیولای قرمز هیچ وقت از آب‌های جنوبی ایران خارج نشد و این مهمان ناخوانده چنان خود را به صاحبخانه‌ای قلدر تبدیل کرد که اخیراً به رنگ قهوه‌ای تغییر رنگ داده و بوی بسیار نامطبوعی نیز ایجاد کرده است. به طوری که به گفته ساحل‌نشینان، دیگر تنفس در این مناطق سخت و دشوار شده است.

مهمانان کشند

پدیده کشند قرمز در سراسر جهان رخ می‌دهد و به‌طور مؤثر منابع شیلات را در کشورهایی نظیر اسکاندیناوی، ژاپن، کارائیب، اقیانوس آرام جنوبی و آب‌های امریکای شمالی و این اواخر حتی ایران نابود کرده یا مشکلاتی برای آنها به‌وجود آورده است. تلف شدن صدها وال و دلفین در آب‌های امریکای شمالی و خلیج فارس ایران از جمله عوارض این کشندهاست که اخبار آن در تمام دنیا مخابره شد. به گفته محققان برخی از انواع کشند قرمز به تولید سم‌های طبیعی، کاهش اکسیژن محلول یا سایر تأثیرات منفی می‌انجامد. بیشترین اثرگذاری کشند قرمز مربوط به مرگ و میر آبزیان وحشی دریایی و ماهیان ساحلی، پرندگان، پستانداران دریایی و سایر موجودات است. برخی از جلبک‌های یاد شده تولید سم می‌کنند و نرم‌تنانی مانند اویسترها، صدف‌ها و سایر موجودات فیلتر کننده از آنها تغذیه می‌کنند. از این طریق سم وارد بدن آنها و سپس ماهیانی که از آنها تغذیه می‌کنند می‌شوند و در دنباله زنجیره خوراکی وارد بدن انسان می‌شود. هر چند همگی گونه‌های مسبب کشند قرمز سمی نیستند اما گونه‌های سمی بیشتر در به‌وجود آمدن این پدیده دخیل هستند. از این رو پدیده یاد شده می‌تواند سبب بروز بیماری‌های خطرناکی شود و اثرات زیانبار اقتصادی به دنبال داشته باشد که از آن جمله می‌توان به آسیب خوردن به صنعت توریسم اشاره کرد. بنابراین شناخت این رویداد و راه‌های جلوگیری از آن ضروری به نظر می‌رسد. شکوفایی، به صورت پایدار می‌تواند سبب کمبود اکسیژن منطقه (شب هنگام) شده و در نتیجه خفگی آبزیان را به دنبال داشته باشد و گاه به حالت لزج و چسبنده دیده می‌شود، به طوری که وقتی آب را در دست گرفته از بین انگشتان به صورت یک توده غلیظ خارج می‌شود که در این گام، بیشترین مرگ و میر موجودات دریایی اتفاق می‌افتد.

منتظر شناور رس پاش هستیم

برای رهایی از شکوفایی کشند قرمز تاکنون روش‌های شیمیایی، بیولوژیکی و رس پاششی پیشنهاد شده است و نتایج تحقیقات محققان نشان داده که کم‌خطرترین روش، «رس پاششی» است. در روش‌های شیمیایی باید از مواد شیمیایی استفاده شود که عوارضی بر محیط‌زیست و طبیعت به جای خواهد گذاشت و در روش‌های بیولوژیکی نیز ممکن است گونه‌ای که برای این کار در نظر گرفته می‌شود، در طولانی‌مدت به گونه مهاجم تبدیل شود؛ از این رو بهترین روش «رس پاششی» خواهد بود. در روش «رس پاششی»، دوغاب رس بر روی پلانگتون‌های شکوفا شده در سطح آب پاشیده می‌شود و ذرات پلانگتون به رس‌ها چسبیده و به اعماق آب می‌روند. تاکنون محققان پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان موفق شدند دستگاه رس پاش را مورد آزمایش قرار دهند، ولی به گفته دکتر محمدصدیق مرتضوی رئیس پژوهشکده این دستگاه رس پاش دارای حجم بزرگی است که استفاده از آن به شناور بزرگی نیاز دارد. شناورهایی که قادر به پوشش دادن نوار ساحلی باشند، در اختیار نیست؛ بنابراین عملاً استفاده از این دستگاه ممکن نیست. بر این اساس دستگاه رس پاش کوچک‌تری از کره جنوبی خریداری شد که آزمایش آن با استفاده از یک فروند شناور صیادی سنتی در آب‌های ساحلی بندرعباس با موفقیت انجام شده است. مرتضوی با اشاره به نتایج به دست آمده از این آزمایش، ادامه داد: نتایج حاصل بیانگر عملکرد خوب دستگاه در کاهش میزان تراکم پلانگتون‌ها است.

مطالعات بدون عمل

اگر از قیمت و هزینه‌بر بودن شناورهای رس پاش بگذریم مهم این است که در حال حاضر کشندها چنان به خلیج فارس و دریای عمان حمله کرده‌اند که با تغییر دادن رنگ این آب‌ها بوی بسیار نامطبوعشان هم زندگی را بر ساحل‌نشینان دشوار کرده است. در همین رابطه رئیس پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی نیز تغییر رنگ آب به همراه بوی نامطلوب در منطقه گسترده‌ای از سواحل ایران در چابهار را ناشی از شکوفایی پدیده «کشند» عنوان کرده است. دکتر ناصر حاجی‌زاده ذاکر با بیان اینکه کشند قرمز می‌تواند اثرات مضر قابل ملاحظه‌ای روی سلامتی مردم، آبزیان، صنایع مهم همچون پرورش ماهی، پرورش صدف و صنعت ماهیگیری و کیفیت آب و محیط‌زیست مناطق ساحلی داشته باشد، به اقدامات انجام شده در مرکز اقیانوس‌شناسی در دریای عمان و اقیانوس هند چابهار اشاره کرده و یادآور شد: «از مراحل ابتدایی وقوع کشند قرمز در سواحل دریای عمان، این پژوهشگاه بلافاصله وقوع کشند قرمز را شناسایی کرده و اقدامات لازم برای تشخیص محدوده و نوع اثرات احتمالی روی محیط‌زیست دریایی انجام داده است.» وی با اشاره به تجربیات جهان، استفاده از پخش ترکیبات رس برای مقابله با کشندهای قرمز آب‌های ساحلی ایران را به عنوان یک راهکار اساسی قابل استفاده عنوان کرد و گفت: «در این رابطه ضروری است بررسی‌ها و مطالعات تکمیلی برای شناسایی مؤثرترین ترکیبات رس برای استفاده و هم‌چنین مؤثرترین روش‌های پخش بر روی سطح آب با توجه به شرایط محلی منطقه وقوع کشند قرمز و مشخصات کشند قرمز رخ داده به عمل آید.»

افتتاح چند پروژه بهداشت و درمان در بوشهر

بوشهر

در آیینی با حضور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس سازمان انرژی اتمی عملیات اجرا و بهره‌برداری از چند پروژه درمانی با اعتبار ۲ هزار و ۸۱۰ میلیارد ریال در استان بوشهر آغاز شد.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در این مراسم از آغاز عملیات اجرایی بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی تخصصی و فوق‌تخصصی قلب بوشهر خبر داد و گفت: این بیمارستان در زمینی به مساحت ۳ هزار مترمربع با ۱۴۰۰ میلیارد ریال اعتبار اجرا می‌شود. دکتر علیرضا رئیسی آغاز عملیات اجرایی بیمارستان ۱۶۰ تختخوابی بوشهر را از دیگر پروژه‌های بهداشتی و درمانی عنوان کرد و افزود: این بیمارستان در زمینی به مساحت ۱۷ هزار و ۵۰۰ مترمربع با ۸۵۰ میلیارد ریال اعتبار احداث می‌شود. رئیسی ادامه داد: همچنین ساخت اورژانس هسته‌ای و عمومی بیمارستان شهدای خلیج فارس بوشهر نیز با ۳۴۰ میلیارد ریال اعتبار آغاز شد.

راه‌اندازی کارگاه‌های تولیدی بیماران خاص در بندرعباس

هرمزگان

مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان از راه‌اندازی کارگاه تولیدی با هدف توانمندسازی جسمی و اقتصادی بیماران خاص به همت مؤسسه خیریه بیماران خاص هرمزگان در بندرعباس خبر داد.

منصور اخلاقی‌پور گفت: کارگاه تولیدی پوشاک، زیورآلات و چرم دوزی با نام کارگاه توانمندسازی رشمون (ریسمان) به همت مؤسسه خیریه بیماران خاص هرمزگان در بندرعباس راه‌اندازی شده و به مرحله تولید و فروش رسیده است. وی افزود: متأسفانه در حال حاضر با فضای فیزیکی موجود امکان به‌کارگیری آنها در کارگاه تولیدی وجود ندارد. مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان ادامه داد: هم‌اکنون ۲۰ نفر در این کارگاه مشغول به‌کار هستند که ۱۴ نفر از آنها افراد بیمار (تالاسمی-ام‌اس) یا بستگان نزدیک مانند مادر یا خواهر بیماران سرطانی هستند و حقوق ماهانه آنها جمعاً ۱۴ میلیون تومان است.

بهره‌برداری از سد کمندان در انتظار جابه‌جایی یک روستا

ساخت سد، ۷۰ درصد روستای کمندان را زیر آب برده و ۳۰ درصد مابقی را نیز خالی از سکنه می‌کند

گزارش ۲

محمدرضا سوری

۱۲ سال پیش بود که عملیات ساخت سد کمندان با هدف تأمین آب مورد نیاز دو شهر ازنا و الیگودرز آغاز و در این سال‌ها بالغ بر ده‌ها میلیارد تومان برای ساخت آن هزینه شد. پیشرفت فیزیکی ۷۰ درصدی این طرح موجب شد تا بارها مسئولان زمان‌هایی را برای افتتاح آن اعلام کنند که آخرین زمان وعده داده شد دهه فجر امسال بود، اما این پایان ماجرا نبود چرا که چند روز پیش مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای لرستان اعلام کرد با افتتاح این سد، ۷۰ درصد روستای کمندان زیر آب رفته و ۳۰ درصد مابقی نیز چون در حریم کیفی سد قرار دارد باید خالی از سکنه شود. سرانجام نبود جانمایی برای سکونت روستاییان موجب شد تا استاندار لرستان زمان افتتاح این پروژه را به سال آینده موکول کند.

به گفته مسئولان استان، از آنجا که لرستان برای تأمین آب مورد نیاز کشاورزی به یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر مکعب از این مایه حیاتی نیاز دارد، لذا با گرفتن مجوزهای لازم از وزارت نیرو قرار شد تا ۱۰۰ میلیون متر مکعب از آب مورد نیاز از طریق ساخت سد حوزه رودخانه دز تأمین شود، به همین منظور در سال ۸۳ و در آخرین روزهای دولت هفتم کلنگ احداث سد کمندان لرستان با هدف تأمین آب مورد نیاز دوشهر ازنا و الیگودرز به زمین زده شود و قرار شد ظرف مدت زمان کوتاهی ساخته شده و به بهره‌برداری برسد. مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای لرستان در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «این طرح با هدف تأمین آب شرب شهرهای ازنا و الیگودرز به حجم ۱۸ میلیون متر مکعب، مهار سیلاب رودخانه «ماربره» روستاهای کمندان و عزیزآباد، تأمین آب ۷ هزار و ۳۸۰ هکتار از اراضی کشاورزی پایین دست شهرستان ازنا و نیازهای زیست‌محیطی اجرایی شد.» علی‌امید سیفی می‌افزاید: «در صورت رفع تمامی موانع موجود بر سر احداث این سد امیدواریم تا دهه فجر امسال شاهد بهره‌برداری و افتتاح آن باشیم.»

لرستان رکورددار سدسازی

به گفته کارشناسان با وجود اینکه در سال‌های پربارش ۱۲ میلیارد متر مکعب روان آب در مناطق مختلف لرستان جاری می‌شود، اما به دلیل وجود شیب تند در بیشتر زمین‌های استان به‌ویژه در حوزه دز، این آب‌ها به‌سرعت از استان خارج می‌شوند، لذا برای جلوگیری از این موضوع تاکنون ۱۲ سد در این منطقه ساخته شده یا در حال احداث است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در حالی که روند ساخت سد کمندان در اوایل سال ۸۴ به طور جدی آغاز شده بود، اما برخی مشکلات از جمله کوتاه بودن طول دوره کاری به علت سرمای منطقه، تأمین اعتبار و پرداخت مطالبات پیمانکار، مشکلات اجتماعی مربوط به روستای کمندان که در نزدیکی سد واقع شده و باید خانه‌های آنها خریداری و جابه‌جا شوند، موجب شده تا روند ساخت و افتتاح این سد طولانی شود. فرماندار شهرستان ازنا در گفت‌وگو با «جوان» با تأیید این مشکلات می‌گوید: «در حالی که قرار بود با رفع مشکلات، سد کمندان تا پایان سال ۹۳ به افتتاح برسد، اما ادامه روند این معضلات موجب شده تا آخرین تاریخ افتتاح به دهه فجر امسال موکول شود.» اسد عبداللهی می‌افزاید: «با وجود پیشرفت فیزیکی ۷۰ درصدی اما برخی مسائل موجب شده تا به طور دقیق نتوانیم زمان افتتاح سد را اعلام کنیم که مهم‌ترین آن کمبود اعتبارات، جابه‌جایی ساکنان روستا و پرداخت مطالبات معوق پیمانکار پروژه است.»

تأخیر دوباره در افتتاح سد

در حالی که چندی پیش اعلام شده بود که دهه فجر امسال این سد به بهره‌برداری خواهد رسید اما هوشنگ بازوند استاندار لرستان در سفری که چند روز قبل برای سرکشی به مشکلات مردم روستای کمندان کرده بود اعلام کرد: «اجرای غیر کارشناسانه ساخت سد در برخی از مناطق لرستان از جمله ایوشان و کمندان موجب شده تا مردم مجبور به ترک روستاهای خود شوند.» مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای لرستان در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «از آنجایی که روستای کمندان در پایین دست سد قرار دارد لذا با افتتاح سد کمندان، بیش از ۷۰ درصد روستا زیر آب می‌رود.» علی‌امید سیفی می‌افزاید: «از آنجا که ۳۰ درصد باقی مانده از روستا نیز در حریم کیفی سد قرار دارد لذا به ناچار باید خالی از سکنه شود.» وی ادامه می‌دهد: «در حالی که برای حل این مشکل به وزارت نیرو پیشنهاد دادیم که این روستا به بالادست سد انتقال پیدا کند اما کارشناسان این وزارتخانه به شدت با این موضوع مخالفند لذا تا زمانی که این مشکل حل نشود نمی‌توانیم سد را به بهره‌برداری برسانیم.» بررسی‌ها نشان می‌دهد از دست دادن زمین‌های کشاورزی و مشخص نبودن محل سکونت روستاییان، در کنار سایر مشکلات موجب شده تا مردم منطقه روزهای سختی را سپری کنند که جادارد با توجه به نزدیک شدن به فصل سرما در این خصوص اقدام جدی صورت گیرد.

گزارش

مریم احمدی

میناب در دوراهی حفظ تالاب تیاب یا احداث بندرگاه

چند سالی است بحث احداث بندرگاه چندمنظوره شهرستان میناب به عنوان یکی از پروژه‌های مؤثر در توسعه اقتصادی این شهرستان در دستور کار قرار گرفته است. پروژه‌ای که به دلیل ظرفیت‌های موجود در این منطقه و مشکلات موجود در بندرگاه‌های فعلی، تعیین تکلیف آن ضروری به نظر می‌رسید. با این حال احداث این بندرگاه چندمنظوره پشت عدم صدور موافقتنامه محیط زیست معلق مانده است.

از سال‌های دور اهالی شهرستان میناب با کشاورزی، صید و تجارت امرار معاش می‌کردند. اما به مرور با تداوم خشکسالی و کاهش سطح آب‌های زیرزمینی، کشاورزان منطقه با این حرفه خداحافظی کردند و برای رهایی از بیکاری به بستر دریا و شغل صیادی روی آوردند. وجود یکی از قدیمی‌ترین بنادر کشور با نام بندر تیاب در این شهرستان و فعالیت دو بندر کوچک صیادی و ملوانی سبب شده مردم منطقه برای توسعه صنعت دریانوردی به ویژه تجارت و داد و ستد با همسایگان جنوبی خلیج‌فارس با جدیت بیشتری وارد میدان شوند اما چندی است به دلیل عدم توجه مسئولان به توسعه بنادر این منطقه، صید و صیادی هم از رونق افتاده است. از آنجا که مسئولان و کارشناسان منطقه معتقدند توسعه بنادر کنونی میناب به دلیل واقع شدن در خوریات بسیار پرهزینه بوده و در شرایط موجود ناممکن است از این رو بحث ایجاد بندرگاه چند منظوره میناب با هدف سامان دادن به وضعیت صیادی در این شهرستان مطرح شد. پروژه‌ای که از نظر کارشناسان تنها راه نجات اقتصادی دریایی میناب محسوب می‌شود با این حال این طرح به رغم تمام اهمیتش و البته انجام مطالعات کارشناسی بسیار، پشت سد مجوز محیط‌زیست مانده است. سدی که گویا رفع آن مستلزم قدرت چانه‌زنی بالای مسئولان و تلاش فراوان برای دفاع از این مطالبه مردمی است.

رئیس شورای اسلامی شهرستان میناب در خصوص مزایا و امتیازات احداث بندرگاه در سواحل میناب می‌گوید: احداث این اسکله در حد فاصل بندر تیاب تا سواحل شهرستان میناب می‌تواند به توسعه صادرات و واردات و اشتغال و تأمین مایحتاج مردم منطقه کمک کند. رضا بهرامی با اشاره به اینکه این طرح به رونق صادرات محصولات کشاورزی این شهرستان کمک بسیاری می‌کند، می‌افزاید: در حال حاضر صادرات در فصول مختلف سال، از طریق اسکله بندرلنگه انجام می‌شود که فاصله زیادی تا شهرستان میناب دارد. از این رو علاوه بر توسعه بنادر کنونی فعال در شهرستان میناب، ایجاد بندرگاه جدید یکی از ملزومات این شهرستان است.

هزینه و زمان زیاد نیاز است!

این در حالی است که مدیرکل حفاظت از محیط‌زیست هرمزگان انجام مطالعات کارشناسی به منظور بررسی اثرات زیست‌محیطی راه‌اندازی این بندرگاه روی تالاب بین‌المللی میناب را به عنوان عامل تعلل در اجرای پروژه مذکور می‌داند. مجید وفادار با اشاره به اینکه با توجه به اهمیت موضوع زیست‌محیطی، طرح جامع مدیریت تالاب بین‌المللی شور و شیرین میناب به عنوان یکی از هشت تالاب بین‌المللی کشوری در حال بررسی است، می‌گوید: تا کنون چهار جلسه با حضور تمامی ذینفعان اعم از مردم و دستگاه‌های مرتبط تشکیل شده و مباحث مطرح شده در این جلسات به خاطر خود مردم و اکوسیستم این تالاب است.

وی با تأکید بر اینکه تا زمانی که طرح آمایش سرزمینی صورت نگیرد سواحل سمت شهرستان میناب ظرفیت ایجاد بندرگاه جدید را ندارد، می‌افزاید: از آنجا که با ایجاد بندرگاه جدید مشکلات عدیده‌ای برای تالاب بین‌المللی تیاب به وجود می‌آید، نمی‌توان بندر دیگری در کنار بندر تیاب احداث کرد!

واضح است که احداث بندرگاه چندمنظوره میناب تنها در صورت کسب مجوز محیط‌زیست امکانپذیر است و از آنجا که این مجوز نیازمند صرف هزینه و زمان بسیار است، اجرای این طرح در آینده‌ای نزدیک امری محال به نظر می‌رسد.

گذری بر استان‌ها

چهارمحال و بختیاری: مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی چهارمحال و بختیاری از اجرای طرح انضباط ترافیکی از اول آذر امسال در شهرک صنعتی شهرکرد خبر داد. علیرضا شفیع‌زاده گفت: شرکت شهرک‌های صنعتی استان مکلف به نصب علائم راهنمایی و رانندگی طبق نظر کارشناسان راهور پلیس شده و شرکت خدماتی شهرک صنعتی شهرکرد نیز متعهد شده که تمهیدات لازم را برای اطلاع‌رسانی به واحدهای تولیدی مستقر در این شهرک صنعتی بیندیشد.

ایلام: فرمانده قرارگاه خاتم‌الانبیا بر لزوم شتاب در چهار بانده کردن جاده مهران -ایلام تأکید کرد. عبادالله عبداللهی با بیان اینکه محور ارتباطی فعلی مهران به ایلام کم‌عرض است و جوابگوی نیاز تردد این حجم از زوار نیست گفت: چهار بانده کردن جاده مهران -ایلام در دستور کار قرارگاه خاتم‌الانبیا قرار گرفته و تمهیداتی در این راستا اندیشیده شده است. وی افزود: قرارگاه خاتم‌الانبیا اکنون ساخت این مسیر را بر عهده گرفته است تا این محور عریض‌تر و برای زوار اربعین حسینی قابل استفاده شود.

سمنان: رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری شاهرود از آغاز مرحله جدید مرمت حمام تاریخی روستای امیریه این شهرستان خبر داد. حمیدرضا حسنی گفت: مرمت این حمام تاریخی مربوط به دوره قاجار با مشارکت مالک آغاز شده و در این مرحله از مرمت، برداشتن الحاقات، پی‌بندی، مرمت دیوار تخریب شده، انجام کاهگل بام و تمیز کردن محوطه داخلی در حال انجام است. وی یادآور شد: بنای تاریخی حمام امیریه در سال ۱۲۷۱ هجری شمسی به وسیله امیر اعظم حاکم ایالت قومس ساخته شده و در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

کردستان: بخشدار مرکزی کامیاران بر ایجاد پایگاه گردشگری در پالنگان و حضور راهنمای گردشگری در این منطقه تأکید کرد. جمال ویسی با اشاره به اینکه روستای پالنگان از مناطق هدف گردشگری استان است و سالانه شمار قابل توجهی از گردشگران داخلی و خارجی به آنجا می‌آیند، گفت: در بحث زیرساخت‌ها در روستای پالنگان با مشکلات جدی مواجه هستیم. وی ایجاد پایگاه گردشگری و وجود راهنمای گردشگری را در این منطقه ضروری دانست و گفت: اگر مشکلی برای گردشگری پیش بیاید کسی پاسخگو نخواهد بود.

کرمان: رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان کرمان از اتمام عملیات اجرایی فاز دوم مقاوم‌سازی حرم مطهر سیدالشهدا(ع) خبر داد. علی مهاجری گفت: پس از مقاوم‌سازی و لاغرسازی موفقیت‌آمیز ستون باب‌الرأس و اطراف آن که در فروردین ماه سال جاری در ایام ولادت حضرت زهرا(س) به بهره‌برداری رسید، فاز دوم این طرح نیز اجرایی شد. وی افزود: شیوه به کار رفته در مقاوم‌سازی حرم مطهر اباعبدالله(ع) از نظر فنی با بهره‌مندی از جدیدترین علم روز انجام شده و تا ۵۰۰ سال آینده استحکام خواهد داشت.

خراسان رضوی: رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری نیشابور از راه‌اندازی موزه اسناد توسط شهرداری در آینده نزدیک خبر داد. کوثری گفت: مرمت ساختمان قدیم شهرداری نیشابور جهت راه‌اندازی موزه به اتمام رسیده و به زودی تجهیز و افتتاح می‌شود. وی ضمن تشکر از شهرداری و شورای اسلامی شهر در خصوص توجه به تاریخ، فرهنگ و زیرساخت‌های حوزه گردشگری گفت: از ابتدای سال موزه‌های باستان‌شناسی در مجموعه کاروانسرای شاه عباسی با همکاری شهرداری و موزه مدرسه توسط آموزش و پرورش در دبیرستان خیام افتتاح شد و این سومین موزه شهر نیشابور است که در طول هشت ماه گذشته در این شهر راه‌اندازی می‌شود.